

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2011. július 28.*

A C-69/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a tribunal administratif (Luxemburg) a Bírósághoz 2010. február 5-én érkezett, 2010. február 3-i határozatával terjesztett elő az előtte

Brahim Samba Diouf

és

a Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: J. N. Cunha Rodrigues tanácselnök, A. Arabadjiev, A. Rosas (előadó), U. Löhmus és A. Ó Caoimh bírák,

* Az eljárás nyelve: francia.

főtanácsnok: P. Cruz Villalón,
hivatalvezető: R. Șereș tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. január 19-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- B. Samba Diouf képviseletében O. Lang és G. Gros ügyvédek,
- a luxemburgi kormány képviseletében C. Schiltz, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében J. Möller és N. Graf Vitzthum, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében M. Michelogiannaki, meghatalmazotti minőségben,
- a holland kormány képviseletében C. Wissels, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. március 1-jei tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelv (HL L 326., 13. o. és a következő helyesbítés: HL 2006. L 236., 35. o.) 39. cikkének az értelmezésére irányul.
- ² E kérelmet a jogellenesen tartózkodó mauritániai állampolgár B. Samba Diouf és a luxemburgi Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration (munka-, foglalkoztatás- és bevándorlásügyi miniszter) között az érintett által előterjesztett, menekültstátusz megadása iránti kérelemnek gyorsított eljárásban való – a nemzetközi védelem megadását igazoló indokok hiánya miatti – elutasítása tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós szabályozás

Az Európai Unió Alapjogi Chartája

- ³ Az Európai Unió Alapjogi Chartájának „A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog” címet viselő 47. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

[...]”

A 2005/85 irányelv

- 4 A 2005/85 irányelv (11) preambulumbekkezdése kimondja:

„A tagállamoknak és a menedékkérőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a menedékjog iránti kérelmeket a lehető legrövidebb időn belül elbírálják. A menedékjog iránti kérelmek elbírálási eljárásának megszervezése a tagállamok mérlegelési jogkörében marad annak érdekében, hogy nemzeti szükségleteiknek megfelelően bármely kérelem elbírálását előtérbe helyezhessék vagy felgyorsíthassák, ezen irányelv előírásainak figyelembevételével.”

- 5 Ezen irányelv (13) preambulumbekkezdésének első mondata a következőképpen szól:

„Annak érdekében, hogy a [menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-án Genfben aláírt egyezmény (a továbbiakban: genfi egyezmény)] 1. cikke értelmében menekültként védelemre szoruló személyek pontosan azonosíthatóak legyenek, valamennyi kérelmező számára – bizonyos kivételek függvényében – hatékony hozzáférést kell biztosítani az eljárásokhoz, az ügyük szempontjából szükséges tények bemutatása érdekében lehetővé kell tenni számukra az illetékes hatóságokkal való együttműködést és megfelelő kommunikációt, valamint megfelelő eljárási garanciákat kell biztosítani számukra ahhoz, hogy ügyüket az eljárás valamennyi szakaszában folytathassák.”

- 6 Az említett irányelv (27) preambulumbekkezdése értelmében:

„A közösségi jog egyik alapelvét tükrözi, hogy a menedékjog iránti kérelmekkel és a menekültstátusz visszavonásával kapcsolatos döntések ellen a[z EUMSZ 267. cikk] értelmében bíróság előtti hatékony jogorvoslat tárgyát képezik [helyesen: a menekültstátusz visszavonásával kapcsolatos határozatok a[z EUMSZ 267. cikk] értelmében bíróság előtti hatékony jogorvoslat tárgyát képezik]. A jogorvoslat hatékonysága – a megfelelő tények vizsgálatára is tekintettel – összességében az egyes tagállamok közigazgatási és igazságügyi rendszerétől függ.”

- 7 A 2005/85 irányelv „Vizsgálati eljárás” címet viselő 23. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok a menedékjog iránti kérelmeket vizsgálati eljárásban dolgozzák fel a II. fejezetben foglalt alapelvekkel és garanciákkal összhangban.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy – a megfelelő és teljes vizsgálat követelményeinek sérelme nélkül – az ilyen eljárások a lehető legrövidebb időn belül lezáruljanak.

A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben hat hónapon belül nem kerül sor határozathozatalra, úgy az érintett kérelmezőt

a) tájékoztatják a késedelemről, vagy

b) kérelmére tájékoztatást kap [helyesen: tájékoztatják] arról a határidőről, amelyen belül kérelme ügyében határozat meghozatalára számíthat. Az ilyen tájékoztatás nem jelent kötelezettséget a tagállam számára az érintett kérelmező felé, hogy a jelzett határidőn belül a határozatot meghozzák.

(3) A tagállamok – a II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban – elsőbbséget biztosíthatnak azoknak a vizsgálatoknak, vagy meggyorsíthatják azokat a vizsgálatokat, amelyekben a kérelem megalapozottnak tűnik, vagy a kérelmezőnek különleges igényei vannak.

(4) Ezenfelül a tagállamok elrendelhetik, hogy a II. fejezet alapelveivel és garanciáival összhangban a vizsgálati eljárások elsőbbséget élvezzenek, vagy azokat gyorsítva folytassák le, ha:

[...]

b) a kérelmező a [harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i] 2004/83/EK [tanácsi] irányelv [(HL L 304., 12. o. ; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.)] alapján egyértelműen nem minősül menekültnek, vagy egy tagállamban sem jogosult menekültstátuszra; vagy

c) a menedékjog iránti kérelem megalapozatlannak minősül:

i. mivel a kérelmező a 29., 30. és 31. cikk szerinti biztonságos származási országból származik, vagy

ii. mert az ország, amely nem tagállam, a kérelmező szempontjából biztonságos harmadik országnak minősül a 28. cikk (1) bekezdésében foglaltak sérelme nélkül; vagy

d) a kérelmező félrevezette a hatóságokat a személyazonosságára, illetve állampolgárságára vonatkozó hamis információ szolgáltatásával, vagy hamis dokumentumok benyújtásával, illetve olyan fontos információk vagy dokumentumok visszatartásával, amelyek hátrányosan befolyásolhatták volna a határozathozatalt [...]

[...]”

- 8 A 2005/85 irányelv „Megalapozatlan kérelmek” címet viselő 28. cikke a következőképpen szól:

„(1) A 19. és 20. cikkeken foglaltak sérelme nélkül a tagállamok csak akkor minősíthetnek egy menedékjog iránti kérelmet megalapozatlannak, ha az eljáró hatóság azt állapította meg, hogy a menedékkérő a 2004/83/EK irányelv értelmében nem felel meg a menekültstátuszhoz előírt feltételeknek.

(2) Fentiekén kívül a tagállamok – amennyiben nemzeti joguk így rendelkezik – nyilvánvalóan megalapozatlannak tekinthetik a kérelmet az ezen irányelv 23. cikk (4) bekezdése b) pontjában felsorolt esetben is, valamint a megalapozatlannak minősülő menedékjog iránti kérelem azon eseteiben is, melyekre ezen irányelv 23. cikk (4) bekezdésének a) és c)–o) pontjainak valamelyike vonatkozik.”

- 9 A 2005/85 irányelvnek „A hatékony jogorvoslathoz való jog” címet viselő 39. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok biztosítják a menedékkérők részére a bíróság vagy törvényszék előtti [helyesen: bíróság előtti] hatékony jogorvoslathoz való jogot az alábbiakkal szemben:

- a) a menedékjog iránti kérelem ügyében hozott határozat tárgyában, beleértve, ha a határozat:
 - i. a 25. cikk (2) bekezdése alapján a kérelem elfogadhatatlanságát állapítja meg;
 - ii. meghozatalára a 35. cikk (1) bekezdésében meghatározott módon a tagállam határán vagy a tranzitzónáiban kerül sor;

iii a további vizsgálatnak nem ad helyt a 36. cikk értelmében;

- b) a menedékjog iránti kérelem vizsgálata folytatásának megtagadása a 19. és 20. cikk alapján történt lezárását követően;
- c) ismételt menedékjog iránti kérelem további vizsgálatának megtagadását kimondó határozat a 32. és 34. cikkek alapján;
- d) a 35. cikk (2) bekezdése szerinti eljárások keretében a belépés engedélyezését megtagadó határozat;
- e) a menekültstátusz visszavonását kimondó határozat a 38. cikk értelmében.

(2) A tagállamok meghatározzák a kérelmező által az (1) bekezdés szerinti hatékony jogorvoslathoz fűződő jog gyakorlásához szükséges határidőket és egyéb szabályokat.

(3) A tagállamok adott esetben nemzetközi kötelezettségeiknek megfelelően jogszabályokat alkotnak, amelyek tárgya:

- a) az a kérdés, hogy az (1) bekezdés szerinti jogorvoslat azt eredményezi-e a menedékkérő számára, hogy a tagállamban maradhat, amíg ügye folyamatban van; és

- b) a lehetséges jogorvoslat vagy védintézkedések abban az esetben, ha az (1) bekezdés szerinti jogorvoslat nem azt eredményezte a menedékkérő számára, hogy az érintett tagállamban maradhat, amíg ügye folyamatban van. A tagállamok hivatalból is biztosíthatják a jogorvoslatot; és
- c) a 25. cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti határozat megtámadásának indoklása, összhangban a 27. cikk (2) bekezdésének b) és c) pontjai szerint alkalmazott módszerekkel.

(4) A tagállamok határidőt állapíthatnak meg az (1) bekezdés szerinti bíróság vagy törvényszék számára [helyesen: bíróság számára] az eljáró hatóság határozatának felülvizsgálatára.

(5) Ha egy menedékkérő számára olyan jogállást biztosítottak, amely a 2004/83/EK irányelv rendelkezései szerint a nemzeti és a közösségi jog alapján ugyanazokat a jogokat és kedvezményeket nyújtja, mint a menekültstátusz, a kérelmező úgy tekinthető, hogy hatékony jogorvoslatban részesült akkor is, ha a bíróság vagy törvényszék úgy határoz [helyesen: bíróság úgy határoz], hogy az (1) bekezdés szerinti jogorvoslati kérelem elfogadhatatlan vagy valószínűsíthetően nem jár majd sikerrel, mivel kitűnik belőle, hogy a kérelmezőnek nem fűződik elegendő érdeke az eljárás továbbfolytatásához.

(6) A tagállamok nemzeti jogszabályaikban meghatározhatják azokat a feltételeket is, amelyek alapján feltételezhető, hogy a kérelmező hallgatólagosan visszavonta az (1) bekezdés szerinti jogorvoslat iránti kérelmét vagy attól elállt [helyesen: attól hallgatólagosan elállt], valamint az ehhez kapcsolódó eljárási szabályokat.”

A nemzeti szabályozás

- ¹⁰ A vonatkozó szabályozást a 2008. augusztus 29-i törvénnyel (*Mémorial A* 2008., 2024. o.) módosított, a menedékjogról és a védelem egyéb formáiról szóló, 2006. május 5-i törvény (*Mémorial A* 2006., 1402. o.; a továbbiakban: 2006. május 5-i törvény) alkotja.
- ¹¹ A 2006. május 5-i törvény 19. cikke értelmében:

„(1) A miniszter a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságáról indokolt határozatban dönt, amelyet írásban közölnek a kérelmezővel. A kérelem elutasítása esetén a határozatnak kifejezetten tartalmaznia kell a jogorvoslathoz való jogról szóló tájékoztatást. A miniszter biztosítja, hogy – a megfelelő és teljes vizsgálat követelményeinek sérelme nélkül – az eljárás a lehető legrövidebb időn belül lezáruljon. Amennyiben hat hónapon belül nem kerülhet sor határozathozatalra, úgy az érintett kérelmező kérelmére tájékoztatást kap arról a határidőről, amelyen belül kérelme ügyében határozat meghozatalára számíthat. Az ilyen tájékoztatás nem jelent kötelezettséget a miniszter számára az érintett kérelmező felé, hogy a jelzett határidőn belül a határozatot meghozzák. A miniszter elutasító határozata magában foglalja az ország területéről történő kiutasítást elrendelő határozatot.

(2) A jogorvoslati kérelmek nem szakítják meg a jelen cikk szerinti eljárási határidőket.

(3) A nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozatokkal szemben a tribunal adminisztratífnál (közigazgatási bíróság) megváltoztatás iránti kereset terjeszthető elő. A kiutasítást elrendelő határozattal szemben a tribunal adminisztratífnál megsemmisítés iránti kereset terjeszthető elő. A két keresetet közös keresetlevélben

kell előterjeszteni, ellenkező esetben az önálló kereset elfogadhatatlannak minősül. A keresetet a közléstől számított egy hónapon belül kell előterjeszteni. A keresetindítási határidő és a határidőben előterjesztett kereset felfüggesztő hatályú. [...]

(4) A tribunal administratif határozataival szemben fellebbezést a Cour administrative-nál (közigazgatási felsőbíróság) lehet előterjeszteni. A fellebbezést a hivatal értesítésétől számított egy hónapon belül kell előterjeszteni. [...] A fellebbezés előterjesztésére rendelkezésre álló határidő és a határidőben előterjesztett fellebbezés felfüggesztő hatályú [...]"

12 A 2006. május 5-i törvény 20. cikke értelmében:

„(1) A miniszter a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságáról gyorsított eljárás keretében határoz az alábbi esetekben:

[...]

b) ha nyilvánvaló, hogy a nemzetközi védelem által biztosított jogálláshoz előírt feltételeknek a kérelmező nem felel meg;

[...]

d) ha a kérelmező félrevezette a hatóságokat a személyazonosságára, illetve állampolgárságára vonatkozó hamis információ szolgáltatásával, vagy hamis dokumentumok benyújtásával, illetve olyan fontos információk vagy dokumentumok vizsgatartásával, amelyek hátrányosan befolyásolhatták volna a határozathozatalt;

[...]

(2) A miniszter a tudomásszerzés napjától számított legkésőbb két hónapon belül köteles határozatot hozni, amennyiben a kérelmező tekintetében a fenti (1) bekezdésben foglalt valamelyik eset fennáll. A miniszter indokolt határozattal dönt, amelyet írásban közölnek a kérelmezővel. A kérelem elutasítása esetén a határozatnak kifejezetten tartalmaznia kell a jogorvoslathoz való jogról szóló tájékoztatást. A miniszter elutasító határozata magában foglalja a kiutasítást elrendelő határozatot az 1972. március 28-i módosított törvény rendelkezései alapján.

(3) A jogorvoslati kérelmek nem szakítják meg a jelen cikk szerinti eljárási határidőt.

(4) A nemzetközi védelem iránti kérelmet gyorsított eljárásban elutasító határozatokkal szemben a tribunal adminisztratífnál megváltoztatás iránti kereset terjeszthető elő. A kiutasítást elrendelő határozattal szemben a tribunal adminisztratífnál megsemmisítés iránti kereset terjeszthető elő. A két keresetet közös keresetlevélben kell előterjeszteni, ellenkező esetben az önálló kereset elfogadhatatlannak minősül. A keresetet a közléstől számított tizenöt napon belül kell előterjeszteni. A tribunal adminisztratív a kereset előterjesztésétől számított két hónapon belül határoz. [...] A keresetindítási határidő és a határidőben előterjesztett kereset felfüggesztő hatályú. A tribunal adminisztratív határozataival szemben nincs helye fellebbezésnek.

(5) A miniszternek a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságának gyorsított eljárás keretében való elbírálását elrendelő határozatával szemben nincs helye semmilyen jogorvoslatnak.”

¹³ A 2011. május 19-i törvény (*Mémorial A* 2011., 1618. o.) módosította a 2006. május 5-i törvényt. A 2006. május 5-i törvény 20. cikkének (5) bekezdése hatályát veszítette, e cikk (4) bekezdése pedig a következőképpen módosult:

„A miniszter nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságának gyorsított eljárás keretében való elbírálását elrendelő határozatával szemben a tribunal adminisztratífnál megsemmisítés iránti kereset terjeszthető elő. A nemzetközi

védelem iránti kérelmet gyorsított eljárás keretében elutasító határozatokkal szemben a tribunal administratifnál megváltoztatás iránti kereset terjeszthető elő. A kiutasítást elrendelő határozattal szemben a tribunal administratifnél megsemmisítés iránti kereset terjeszthető elő. A három keresetet közös keresetlevélben kell előterjeszteni, ellenkező esetben az önálló kereset elfogadhatatlannak minősül. A keresetet az értesítéstől számított tizenöt napon belül kell előterjeszteni. A tribunal administratif a kereset előterjesztésétől számított két hónapon belül határoz. [...] A keresetindítási határidő és a határidőben előterjesztett kereset felfüggesztő hatályú. A tribunal administratif határozataival szemben nincs helye fellebbezésnek.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 14 2009. augusztus 19-én B. Samba Diouf, mauritániai állampolgár nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be a luxemburgi Ministère des Affaires étrangères et de l’Immigration (külügy- és bevándorlásügyi minisztérium) illetékes szervezeti egységéhez. 2009. szeptember 22-én hallgatták meg helyzetéről és e kérelem indokairól.
- 15 B. Samba Diouf azt állította, hogy rabszolgaság elől menekülve hagyta el Mauritániát, és Európában kíván letelepedni, hogy jobb körülmények között éljen és családot alapítson. Az érintett egyébiránt kifejezte abbéli félelmét, hogy korábbi munkáltatója, akitől 3000 eurót lopott azért, hogy eljuthasson Európába, megkeresteti és megöleti őt.
- 16 A B. Samba Diouf által előterjesztett nemzetközi védelem iránti kérelmet a luxemburgi Ministre du Travail, de l’Emploi et de l’Immigration gyorsított eljárásban vizsgálta, majd mint megalapozatlant a 2009. november 18-én kelt és az érintettnek 2009. november 20-án ajánlott levélben kézbesített határozatában utasította el.

- 17 E határozatban egyrészt értesítették B. Samba Dioufot arról, hogy gyorsított közigazgatási eljárásban bírálták el a nemzetközi védelem iránti kérelmének megalapozottságát, mivel a 2006. május 5-i törvény 20. cikkének (1) bekezdése szerinti esetek közül kettő fennáll annyiban, amennyiben egyértelműen megállapítható, hogy a nemzetközi védelemmel biztosított jogálláshoz előírt feltételek nem teljesülnek (a 20. cikk (1) bekezdésének b) pontja), és hogy a kérelmező hamis információk szolgáltatásával vagy hamis dokumentumok benyújtásával próbálta félrevezetni a hatóságokat (a 20. cikk (1) bekezdésének d) pontja).
- 18 Másodsorban az említett határozattal a Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration érdemben tagadta meg a B. Samba Diouf által igényelt nemzetközi védelmet. Harmadszor az említett miniszter Luxemburg elhagyására kötelezte az érintettet.
- 19 Az S. Samba Diouf által előterjesztett kérelem elutasítását egyrészt azzal indokolták, hogy az érintett hamisított útlevelet nyújtott be félrevezetve ezzel a hatóságokat, másrészt a felhozott indokok gazdasági jellegűek voltak, és nem feleltek meg a nemzetközi védelmet igazoló egyik alapvető követelménynek sem.
- 20 Pontosabban megállapították, hogy a B. Samba Diouf volt munkáltatója megtorlásától való félelme politikai, etnikai vagy vallási indíttatás hiányában nem minősülhet a genfi egyezmény értelmében vett üldözéstől való félelemnek. Ezenkívül megállapították, hogy a megtorlástól való ezen félelem, amely továbbra is feltételezett, nincs bizonyítva. B. Samba Diouf egyéb megfontolásait, nevezetesen hogy az Európába való érkezését házasságkötési és családalapítási szándéka is motiválta, valamint hogy a mauritániai munkafeltételek nagyon szigorúak, a genfi egyezmény hatályán nyilvánvalóan kívül esőnek minősítették. Egyébiránt az is felmerült, hogy az új mauritániai kormány rabszolgatartás elleni törvényt fogadott el, amely 2008 februárjában lépett hatályba, és amelynek értelmében a rabszolgatartás bírsággal és tízéves börtönnel büntethető.

- 21 Végül azt is megállapították, hogy nem állnak rendelkezésre komoly és bizonyított indokok, amelyek arra engednének következtetni, hogy B. Samba Diouf a 2006. május 5-i törvény 37. cikke szerinti és a kiegészítő védelem megadását igazoló súlyos fenyegetések elszenvedésének valódi kockázatát viseli.
- 22 A tribunal administratif előtt B. Samba Diouf a Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration 2009. november 18-i határozatával szemben keresetet terjesztett elő elsősorban ezen határozat megsemmisítése iránt, amennyiben e határozatban az említett miniszter elrendelte a nemzetközi védelem iránti kérelme megalapozottsága gyorsított eljárásban való elbírálását, másodlagosan az említett határozat megváltoztatása, vagy még inkább megsemmisítése iránt, amennyiben e határozatban megtagadták tőle a nemzetközi védelem megadását, és harmadsorban ugyanezen határozat megsemmisítése iránt, amennyiben az Luxemburg elhagyására kötelezte az érintettet.
- 23 A Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration B. Samba Diouf kérelme megalapozottságának gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szembeni megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának vizsgálata során állapította meg a tribunal administratif, hogy az ilyen határozatokkal szembeni jogorvoslatot kizáró 2006. május 5-i törvény 20. cikke (5) bekezdésének alkalmazása a 2005/85 irányelv 39. cikkének értelmezését érintő kérdéseket vet fel a hatékony jogorvoslathoz való jog általános elvének alkalmazásával kapcsolatban.
- 24 A tribunal administratif e tekintetben megállapította, hogy a menedékjog iránti kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozat nem mentes a menedékkérőt érintő következményektől. Egyrészt e bíróság szerint e gyorsított eljárás választásának, amellyel szemben – a nemzetközi védelem megtagadásáról és a kitoloncolásról szóló érdemi határozatokkal ellentétben – a luxemburgi

jog értelmében nincs helye semmilyen jogorvoslatnak, az a következménye, hogy a keresetindítási határidőt egy hónapról tizenöt napra csökkenti. Másrészt a bírósági jogorvoslati lehetőségek, amelyek általában kétfokú bírósági eljárást foglalnak magukban, nem állnak az ezen eljárásban szereplő kérelmező rendelkezésére, mivel az említett bíróság szerint a bírósági eljárás egyfokú.

- 25 A tribunal administratif továbbá kifejti álláspontját a luxemburgi kormány képviselője által előtte előadott érveléssel kapcsolatban, amely szerint a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozat jogszerűségét a tribunal administratif közvetett jogorvoslati eszköz útján vizsgálja a kérelmet megtagadó végleges határozattal szemben előterjesztett megváltoztatás iránti kereset vizsgálata során. Ezen érv a Cour administrative 2007. január 16-i ítéletén (22095 C. sz.) alapul.
- 26 A tribunal administratif azzal érvel, hogy e kérdésben nem követheti a Cour administrative fent hivatkozott ítéletét, mivel a menedékkérel iránti kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozat vizsgálata a „végleges határozattal szemben rendelkezésre álló jogorvoslati eszközök útján”, ahogyan azt a Cour administrative javasolja, számára ellentétesnek tűnik a jogalkotó azon szándékával, hogy a 2006. május 5-i törvény 20. cikkének (5) bekezdésében kizárja e határozat jogszerűségének bármely felülvizsgálatát.
- 27 Ilyen körülmények között a tribunal administratif felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) Úgy kell-e értelmezni a 2005/85/EK irányelv 39. cikkét, miszerint azzal ellentétes az a nemzeti rendelkezés, amelyet a Luxemburgi Nagyhercegség területén a [2006. május 5-i törvény] 20. cikkének (5) bekezdése vezetett be, amelynek alkalmazásában a menedékkérő nem élhet bírósági jogorvoslattal a közigazgatási hatóságnak a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szemben?

- 2) [Az első kérdésre adandó n]emleges válasz esetén a hatékony jogorvoslat alapelvét az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, [Rómában 1950. november 4-én aláírt] európai egyezmény 6. és 13. cikkéből merítő közösségi jog szempontjából úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés, amelyet a Luxemburgi Nagyhercegség területén a [2006. május 5-i törvény] 20. cikkének (5) bekezdése vezetett be, amelynek alkalmazásában a menedékkérő nem élhet bírósági jogorvoslattal a közigazgatási hatóságnak a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szemben?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- ²⁸ E kérdésekkel, amelyeket együttesen kell vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 2005/85 irányelv 39. cikke (1) bekezdésének a) pontját, amely értelmében a „menedékkérel iránti kérelem ügyében” hozott határozat tárgyában biztosítani kell a menedékkérők hatékony jogorvoslathoz való jogát, és általában a hatékony jogorvoslathoz való jog alapelvét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan szabályozás, mint amely az alapügyben szerepel, és amely szerint semmilyen önálló bírósági jogorvoslat nem áll rendelkezésre az illetékes nemzeti hatóságnak a menedékkérel iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szemben.

Előzetes észrevételek

- ²⁹ E kérdés vizsgálatához előzetesen hangsúlyozni kell, hogy a 2005/85 irányelvvel bevezetett eljárások minimumszabályokat képeznek, és hogy a tagállamok több tekintetben mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek e rendelkezések végrehajtásakor a nemzeti jog sajátosságainak figyelembevétele mellett.

- 30 Következésképpen a menedékjog iránti kérelmek elbírálási eljárásának megszervezése a 2005/85 irányelv (11) preambulumbekkezdése értelmében a tagállamok mérlegelési jogkörében marad, amelyek nemzeti szükségleteiknek megfelelően bármely kérelem elbírálását előtérbe helyezhetik vagy felgyorsíthatják, az említett irányelv előírásainak figyelembevételével, az irányelv 23. cikkének (2) bekezdése értelmében a megfelelő és teljes vizsgálat követelményeinek sérelme nélkül. Ugyanezen preambulumbekkezdés hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak és a menedékkérőknek egyaránt az áll érdekében, hogy a menedékjog iránti kérelmeket a lehető legrövidebb időn belül elbírálják.
- 31 A 2005/85 irányelv 23. cikke különösen biztosítja a tagállamoknak a gyorsított eljárás alkalmazását a cikk (3) és (4) bekezdése szerinti esetekben, nevezetesen ha a kérelem megalapozottnak tűnik, vagy a kérelmezőnek különleges igényei vannak, vagy az ilyen eljárás alkalmazását igazoló további tizenhat különleges indok alapján. Ez utóbbiak többek között azon kérelmeket érintik, amelyek minden bizonnyal megalapozatlanok, mivel egyértelmű és nyilvánvaló tényezők lehetővé teszik, hogy a hatóságok megállapítsák: a kérelmező nem részesülhet nemzetközi védelemben, valamint a csalárd vagy visszaélésszerű kérelmeket.
- 32 E tekintetben a 2005/85 irányelv 23. cikke (4) bekezdésének b) és d) pontja többek között megemlíti azon helyzeteket, amelyekben a kérelmező akár a 2004/83 irányelv alapján egyértelműen nem minősül menekültnek, vagy egy tagállamban sem jogosult menekültstátuszra, akár félrevezette a hatóságokat a személyazonosságára, illetve állampolgárságára vonatkozó hamis információ szolgáltatásával, vagy hamis dokumentumok benyújtásával, illetve olyan fontos információk vagy dokumentumok visszatartásával, amelyek hátrányosan befolyásolhatták volna a határozathozatalt.
- 33 A 2005/85 irányelv nem tartalmazza a gyorsított eljárás fogalmának meghatározását. Az irányelv 23. cikkének (4) bekezdése azonban bizonyos menedékjog iránti kérelmek gyorsított eljárásban való elbírálását a II. fejezete alapelveinek és garanciáinak tiszteletben tartásától teszi függővé. E fejezet a menekültügyi eljárásokhoz való tényleges

hozzáférés biztosítását célzó rendelkezéseket tartalmaz, arra kötelezve a tagállamokat, hogy a kérelmezőknek elegendő garanciákat nyújtsanak, hogy azok ügyüket az eljárás valamennyi szakaszában folytathassák.

- 34 A 2005/85 irányelv (8) preambulumbekzdése értelmében az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és szem előtt tartja különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert elveket. Különösen a menedékjog iránti kérelmekkel és a menekültstátusz visszavonásával kapcsolatos határozatoknak kell – ezen irányelv (27) preambulumbekzdése szerint – az EUMSZ 267. cikk értelmében bíróság előtti hatékony jogorvoslat tárgyát képezniük.
- 35 A hatékony jogorvoslathoz való jog alapelve megtalálható a 2005/85 irányelv 39. cikkében. E cikk arra kötelezi a tagállamokat, hogy biztosítsák a menedékkérők részére a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot a cikk (1) bekezdésében felsorolt aktusokkal szemben.
- 36 Az említett 39. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerint a tagállamok biztosítják a menedékkérők részére a hatékony jogorvoslathoz való jogot a „menedékjog iránti kérelem ügyében hozott határozattal” szemben, beleértve, ha a határozat a kérelem elfogadhatatlanságát állapítja meg, ha a határozat meghozatalára a tagállam határán vagy a tranzit zónáiban kerül sor, valamint ha a határozat a további vizsgálatnak nem ad helyt amiatt, hogy az illetékes hatóság azt állapította meg, hogy a menedékkérő biztonságos harmadik ország területéről kíván belépni, vagy lépett be illegálisan az ország területére.

A 2005/85 irányelv 39. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett, menedékjog iránti kérelem ügyében hozott határozat fogalmáról

- 37 A kérdést előterjesztő bíróság elsősorban arra keresi a választ, hogy a 2005/85 irányelv 39. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az vonatkozik az illetékes közigazgatási hatóságnak a nemzetközi védelem iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatára.

- 38 Az alapeljárás felperese azt állítja, hogy a 2005/85 irányelv 39. cikke (1) bekezdése a) pontjának szándékoltan kevésbé pontos megfogalmazása lehetővé teszi azon állítást, hogy a menedékjog iránti kérelem ügyében hozott bármely határozatra vonatkozik e rendelkezés, és a tagállamoknak biztosítaniuk kell a jogorvoslathoz való jogot a nemzeti hatóságnak a kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szemben.
- 39 Az észrevételeket előterjesztő kormányok, valamint a Bizottság ezzel ellentétben azzal érvelnek, hogy az említett rendelkezés kizárólag a menekültstátuszt megtagadó vagy visszavonó végleges határozatokra vonatkozik. A 2005/85 irányelv 39. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti hatékony jogorvoslat tárgya csupán a védelem iránti kérelmet elbíráló végleges határozat, nem pedig azon határozat lehet, amely értelmében a nemzeti hatóság e kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását rendeli el, és amely a végleges határozatot előkészítő határozat vagy eljárási kérdésről hozott határozat.
- 40 Meg kell azt vizsgálni következőképpen, hogy a menedékjog iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozat a „menedékjog iránti kérelem ügyében” hozott határozatnak minősül-e, amellyel szemben a kérelmező a 2005/85 irányelv 39. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való joggal rendelkezik.
- 41 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 2005/85 irányelv 39. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfogalmazásából és különösen az ott nem kimerítően felsorolt aktusokból kitűnik, hogy a „menedékjog iránti kérelem ügyében hozott határozat” fogalmába számos olyan határozat is beletartozik, amely – mivel a menedékjog iránti kérelem elutasítását vonja maguk után, vagy mivel azt a határon hozzák meg – egyenértékű az érdemben hozott, elutasítást tartalmazó végleges határozattal. Ugyanez vonatkozik azon egyéb határozatokra, amelyekkel kapcsolatban a 2005/85 irányelv 39. cikke (1) bekezdésének b)–e) pontja a hatékony jogorvoslathoz való jogról kifejezetten rendelkezik.

- 42 Következésképpen azon határozatok, amelyekkel szemben a 2005/85 irányelv 39. cikkének (1) bekezdése értelmében a menedékjog kérelmezőjének jogorvoslattal kell rendelkeznie, a menedékjog iránti kérelem érdemi okok alapján, vagy adott esetben olyan alaki vagy eljárásjogi indokok alapján való elutasítását vonják maguk után, amelyek kizárják az ügy érdemét érintő határozathozatalt.
- 43 Következésképpen az ügy érdemében hozott határozatot előkészítő határozatokra vagy eljárási kérdésről hozott határozatokra e rendelkezés nem vonatkozik.
- 44 Egyébiránt, ahogyan azt a főtanácsnok az indítványa 53. és 54. pontjában megállapította, a 2005/85 irányelv 39. cikke szövegének olyan értelmezése, amely szerint a „kérelem ügyében hozott határozat” a menedékjog iránti kérelemmel kapcsolatos bármely határozatot jelöli, és a menedékjog iránti kérelmet elbíráló végleges határozatot előkészítő határozatokra vagy eljárási kérdésről hozott határozatokra is vonatkozik, nem lenne összeegyeztethető a menedékjog iránti kérelmekkel kapcsolatos eljárások gyorsaságához fűződő érdekekkel. Ahogy az a 2005/85 irányelv (11) preambulumbekkezdéséből kitűnik, a tagállamoknak és a menedékkérőknek egyaránt az áll érdekében, hogy az ilyen eljárások a 2005/85 irányelv 23. cikkének (2) bekezdése értelmében a lehető legrövidebb időn belül lezáruljanak a megfelelő és teljes vizsgálat követelményeinek sérelme nélkül.
- 45 Ennek következtében a 2005/85 irányelv 39. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem írja elő azt, hogy a nemzeti jognak különleges vagy önálló jogorvoslatot kell biztosítania a menedékjog iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozattal szemben. E rendelkezéssel tehát főszabály szerint nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amelyet a 2005. május 5-i törvény 20. cikkének (5) bekezdése tartalmaz.

Az olyan szabályozásnak a hatékony bírósági jogorvoslathoz való joggal való összeegyeztethetőségéről, mint amely az alapeljárásban szerepel

- 46 A 2005/85 irányelv 39. cikkének (2) bekezdése a tagállamokra bízta az említett 39. cikk (1) bekezdése szerinti hatékony jogorvoslathoz fűződő jog gyakorlásához szükséges határidők és egyéb szabályok meghatározását. Ahogy arra ezen irányelv (27) preambulumbekézése emlékeztet, a jogorvoslat hatékonysága – a megfelelő tények vizsgálatára is tekintettel – összességében az egyes tagállamok közigazgatási és igazságügyi rendszerétől függ.
- 47 Mivel az alapügyben a gyorsított eljárás alkalmazásához az illetékes hatóságot vezető indokok egybeesnek vagy nagyban átfedik egymást azokkal az indokokkal, amelyek a menekültstátuszt érdemben elutasító határozathoz vezettek, a kérdést előterjesztő bíróság másodsorban arra keresi a választ, hogy az a tény, hogy a menedékkérő nem rendelkezik jogorvoslati joggal az illetékes közigazgatási hatóságnak a kérelme gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szemben, megsérti-e a hatékony jogorvoslathoz való jogot annyiban, amennyiben a menedékkérő érdemben nem vitathatja a menekültstátuszt tőle megtagadó határozatot.
- 48 A feltett kérdés így a menedékkérőnek a 2005/85 irányelv 39. cikke szerinti, bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogát, az uniós jog összefüggésében pedig a hatékony bírói jogvédelem elvét érinti.
- 49 Ezen elv általános uniós jogelv, amelyet ma már az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke is tartalmazza (lásd a C-279/09. sz. DEB-ügyben 2010. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-13849. o.] 30. és 31. pontját, valamint a C-457/09. sz. Chartry-ügyben 2011. március 1-jén hozott végzés [EBHT 2011., I-819. o.] 25. pontját).

- 50 Meg kell tehát vizsgálni, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás által bevezetett rendszer tiszteletben tartja-e a hatékony bírói jogvédelem elvét, és különösen hogy a menedéjog iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozattal szembeni jogorvoslat hiánya megfosztja-e a menedékkérőt a hatékony jogorvoslathoz való jogától.
- 51 A 2006. május 5-i törvény 20. cikkének (4) bekezdése biztosítja a Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigration által gyorsított eljárásban hozott és a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal szembeni megváltoztatás iránti kereset, illetve az ország elhagyását elrendelő határozattal szembeni megsemmisítés iránti kereset tribunal administratifnél való előterjesztéséhez való jogot.
- 52 Az alapeljárás felperese szerint a 2006. május 5-i törvény 20. cikkének (5) bekezdése, amelynek értelmében a miniszternek a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szemben nincs helye semmilyen jogorvoslatnak, kizárja az említett határozat bármely bírósági felülvizsgálatát, legyen az akár önálló, akár a nemzetközi védelem megadására vonatkozó végleges határozat érdemével szemben előterjesztett jogorvoslat. A jogorvoslat ilyen lehetetlensége megakadályozza, hogy a kérelmező a menedéjog iránti kérelme érdeméről döntő végleges határozattal szemben hatékony jogorvoslattal éljen, mivel az érdemet érintő keresete ilyen körülmények között semmiképp sem lehet eredményes.
- 53 Az észrevételeket előterjesztő kormányok és a Bizottság úgy vélik, a hatékony bírósági jogorvoslathoz való joggal nem ellentétes az olyan rendelkezés, mint amely az alapügyben szerepel, és hangsúlyozzák, hogy a végleges határozat vizsgálata során bármely előkészítő határozat jogi megalapozottságának bírósági felülvizsgálat tárgyát kell képeznie. A luxemburgi kormány e tekintetben azzal érvel, hogy hatékony jogorvoslati eszköz a végleges határozattal szemben rendelkezésre álló jogorvoslat formájában létezik, ahogyan azt a Cour administrative a 2007. január 16-i ítéletében (22095 C. sz.) megállapította, valamint azt a tribunal administratif mindeddig állandó ítélkezési gyakorlata mutatja.

- 54 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a C-13/01. sz. Safalero-ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítéletének (EBHT 2003., I-8679. o.) 54–56. pontjában megállapította, hogy az uniós jogrendben a jogalanyok számára biztosított jogok hatékony bírói jogvédelmének elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely értelmében valamely jogalanynak nincs lehetősége valamely közigazgatási határozattal szemben bírósági jogorvoslattal élni, ha számára olyan jogorvoslati lehetőség adott, amely biztosítja az uniós jogból eredő jogainak tiszteletben tartását, és lehetővé teszi az említett határozat uniós joggal való összeegyeztethetlenségét megállapító bírósági határozat meghozatalát.
- 55 A menedékjog iránti kérelem vizsgálatára alkalmazandó eljárást érintő, önállóan és a végleges határozattól függetlenül meghozott határozat, amely helyt ad e kérelemnek, vagy elutasítja azt, a kérelmet elbíráló végleges határozat előkészítő intézkedésének minősül.
- 56 Ilyen körülmények között a jogorvoslatnak az eljárás e szakaszában való hiánya azzal a feltétellel nem minősül azonban a hatékony jogorvoslathoz való jog megsértésének, hogy a gyorsított eljárásban elfogadott végleges határozat jogszerűségét, és többek között azon indokokat, amelyek a menedékjog iránti kérelem megalapozatlanként való elutasításához vezették az illetékes hatóságot, a nemzeti bíróság alapos vizsgálatnak vetheti alá az említett kérelmet elutasító határozattal szembeni jogorvoslat keretében.
- 57 A nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozat érdemével szembeni jogorvoslat keretében végzett bírósági felülvizsgálatot illetően meg kell állapítani, hogy a jogorvoslat hatékonysága nem biztosítható, amennyiben a jogorvoslathoz való folyamat 2006. május 5-i törvény 20. cikke (5) bekezdésében kimondott lehetetlensége miatt azon indokok, amelyek a Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Immigrationt a kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való vizsgálatára vezették, nem képezhetik az ilyen felülvizsgálat tárgyát. Olyan helyzetben ugyanis, mint amely az alapügyben fennáll, az említett miniszter által a gyorsított eljárás alkalmazása

tekintetében hivatkozott indokok ugyanazok, mint amelyek e kérelem elutasításához vezettek. Az ilyen helyzet lehetetlenné tenné a határozat jogszerűségének ténybeli és jogi szempontból történő vizsgálatát (lásd analógia útján a C-506/04. sz. Wilson-ügyben 2006. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-8613. o.] 60–62. pontját).

- 58 Fontos következképpen, hogy a gyorsított eljárás alkalmazását igazoló indokokat később a nemzeti bíróság előtt hatékonyan vitathatni lehessen, és ez utóbbi olyan jogorvoslat keretében vizsgálja meg ezen indokokat, amely kiterjedhet a menedékjog iránti kérelemre vonatkozó eljárást lezáró végleges határozatra. Az uniós joggal nem lenne ugyanis összeegyeztethető, hogy az olyan nemzeti szabályozást, mint amely a 2006. május 5-i törvény 20. cikkének (5) bekezdéséből következik, úgy lehessen értelmezni, hogy semmilyen bírósági felülvizsgálat tárgyát nem képezhetik azon indokok, amelyek az illetékes nemzeti hatóságot a menedékjog iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálására vezették.
- 59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróságnak nem feladata, hogy valamely előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretén belül nemzeti rendelkezések értelmezése tárgyában foglaljon állást, vagy hogy eldöntse, a kérdést előterjesztő bíróság által adott értelmezés helytálló-e. Kizárólag a nemzeti bíróságok rendelkeznek hatáskörrel a belső jog értelmezésre (lásd ebben az értelemben a C-278/07–C-380/07. sz., Angelidaki és társai egyesített ügyekben 2009. április 23-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-3071. o.] 48. pontját).
- 60 Ebben az összefüggésben azonban emlékeztetni kell a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésének követelményére, amely lehetővé teszi a tagállami bíróságnak, hogy az előtte folyó ügyben hozott határozata során hatáskörének megfelelően biztosítsa az uniós jog hatékony érvényesülését (lásd különösen a C-268/06. sz. Impact-ügyben 2008. április 15-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-2483. o.] 99. pontját). Az uniós joggal összhangban álló értelmezés elve megköveteli, hogy a nemzeti bíróságok hatáskörük keretei között tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a belső jog egészére tekintettel és az abban elfogadott értelmezési módszerek alkalmazásával biztosítsák a szóban forgó irányelv hatékony érvényesülését, és annak céljával összhangban álló eredményre jussanak (lásd a fent hivatkozott Impact-ügyben hozott ítélet 101. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 61 A 2005/85 irányelv célja a genfi egyezmény és az alapvető jogok teljes tiszteletben tartását lehetővé tévő garanciák egységes keretének a létrehozása. A hatékony jogorvoslathoz való jog az uniós jog egyik alapelve. Annak érdekében, hogy e jog gyakorlása hatékony legyen, biztosítani kell, hogy a nemzeti bíróság megvizsgálhassa azon indokok megalapozottságát, amelyek az illetékes közigazgatási hatóságot annak megállapítására vezették, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozatlan vagy visszaélésszerű, anélkül hogy ezen indokok a jogszerűség megdönthetetlen véelmét élveznék. Szintén ezen eljárás keretében kell az ügyet elbíráló bíróságnak megvizsgálnia, hogy a menedékjog iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatot a 2005/85 irányelv II. fejezete szerinti alapvető biztosítékok és eljárások tiszteletben tartásával hozták-e meg, ahogyan azt az irányelv 23. cikkének (4) bekezdése előírja.
- 62 A keresetindítási határidőt és a kétfokú bírósági eljárás lehetőségét illetően a kérdést előterjesztő bíróság rámutat a menedékjog iránti kérelem gyorsított eljárásban és rendes eljárásban való vizsgálata között fennálló különbségekre. Hangsúlyozza különösen, hogy a végleges határozattal szembeni keresetet a közlésétől számított tizenöt napon belül kell előterjeszteni, a rendes eljárás szerinti egy hónappal szemben, és hogy a tribunal administratif gyorsított eljárásban hozott határozataival szemben nincs helye fellebbezésnek.
- 63 Az észrevételt előterjesztő kormányok és a Bizottság azzal érvelnek, hogy a hatékony bírói jogvédelem elve által megkövetelt minimumot már egyetlen bírósági jogorvoslat is teljesíti, anélkül hogy a tizenöt napos határidő a jelen esetben akár az Emberi Jogok Európai Bírósága, akár a Bíróság ítélezési gyakorlata értelmében sértené ezt az elvet.
- 64 Meg kell vizsgálni, hogy az uniós joggal ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, amely az alapügyben szerepel, amennyiben a rendes eljárás helyett a gyorsított eljárás választása különbségeket eredményez, amelyek alapvetően abban nyilvánulnak meg,

hogy a menedékkérő kevésbé előnyös bánásmódban részesül a hatékony jogorvoslat-hoz való jog szempontjából, mivel az említett kérelmezőnek csupán tizenöt napja van arra, hogy jogorvoslattal éljen, és nem vehet igénybe kétfokú bírósági eljárást.

- 65 E tekintetben először is azt kell megállapítani, hogy a nemzeti jogban a gyorsított eljárás és a rendes eljárás között fennálló különbségek, amelyek a jogorvoslati határidők lerövidülésében és a kétfokú bírósági eljárás hiányában nyilvánulnak meg, az alkalmazott eljárás jellegéhez kapcsolódnak. A szóban forgó rendelkezések célja a megalapozatlan vagy elfogadhatatlan kérelmek gyorsabb elbírálásának biztosítása annak érdekében, hogy a menekültstátuszban megalapozottan részesülő személyek által előterjesztett kérelmek hatékonyabb elbírálását lehetővé tegye.
- 66 Abból a körülményből kifolyólag, hogy a keresetindítási határidő gyorsított eljárás keretében hozott határozatok esetén tizenöt nap, míg rendes eljárás esetén egy hónap, fontos, ahogyan azt a főtanácsnok az indítványa 63. pontjában megállapította, hogy az előírt határidő gyakorlati szempontból elegendő legyen a hatékony jogorvoslat előkészítésére és benyújtására.
- 67 A rövidített eljárásokat illetően a tizenöt napos keresetindítási határidő főszabály szerint nem tűnik gyakorlati szempontból elégtelennek a hatékony jogorvoslat előkészítéséhez és benyújtásához, valamint az ésszerűnek és arányosnak tűnik a szóban forgó jogokhoz és érdekekhez képest.
- 68 A nemzeti bíróságnak kell azonban megállapítania – amennyiben adott helyzetben az eset körülményeire tekintettel e határidő nem bizonyul elegendőnek –, hogy e tényező önmagában igazolhatja-e, hogy helyt adjanak a menedékjog iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozattal szemben közvetett módon előterjesztett jogorvoslati kérelemnek, és így a keresetnek helyt adva az említett bíróság a kérelem elbírálását rendes eljárásra utalja.

69 Azon körülményt illetően, hogy a menedékkérő csak a rendes eljárásban hozott határozat esetén rendelkezik a kétfokú bírósági eljárás lehetőségével, meg kell állapítani, hogy a 2005/85 irányelv nem követeli meg a kétfokú bírósági eljárást. Csupán az a fontos, hogy a 2005/85 irányelv 39. cikkében biztosított, bíróság előtti jogorvoslat lehetősége fennálljon. A hatékony bírói jogvédelem elve a bírósághoz való fordulás jogát, nem pedig a többfokú bírósági eljárást biztosítja a magánszemélynek.

70 Az előterjesztett kérdésekre következésképpen azt a választ kell adni, hogy a 2005/85 irányelv 39. cikkét és a hatékony bírói jogvédelem elvét úgy kell értelmezni, hogy azal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügyben szerepel, illetve amely szerint semmilyen önálló bírósági jogorvoslat nem áll rendelkezésre az illetékes nemzeti hatóságnak a menedékjog iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szemben, amennyiben az e hatóságot az említett kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való vizsgálatára vezető indokok hatékony bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhetik olyan jogorvoslat keretében, amely kiterjedhet a kérelmet elutasító végleges határozatra; ennek értékelése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

71 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelv 39. cikkét és a hatékony bírói jogvédelem elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügyben szerepel, illetve amely szerint semmilyen önálló bírósági jogorvoslat nem áll rendelkezésre az illetékes nemzeti hatóságnak a menedékjog iránti kérelem gyorsított eljárásban való elbírálását elrendelő határozatával szemben, amennyiben az e hatóságot az említett kérelem megalapozottságának gyorsított eljárásban való vizsgálatára vezető indokok hatékony bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhetik olyan jogorvoslat keretében, amely kiterjedhet a kérelmet elutasító végleges határozatra; ennek értékelése a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások